

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 6Csp/42/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8218202009
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2019:8218202009.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd A. sudcom Q.. Milanom Majerníkom, W.. v právnej veci žalobcu: V. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XX, XXX XX R., zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66 p r o t i žalovanému: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 228,94 eur s príslušenstvom a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 228,94 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 228,94 Eur od 26. 10. 2018 do zaplatenia a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Úverovej zmluve č. XX/XXX/XX, z XX.X.XXXX, v časti 6. Povinnosti klienta, bod 6.1., v znení: „Bez predchádzajúceho písomného súhlasu Banky Klient nebude uprednostňovať iných rovnocenných veriteľov pred Bankou“, je neprijateľná.

III. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Úverovej zmluve č. XX/XXX/XX, z XX.X.XXXX, v časti 7. Sankcie, bod 7.4., v znení: „Sankcie uvedené v tejto zmluve môže Banka uplatniť jednotlivo aj kumulatívne“, je neprijateľná.

IV. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa XX.X.XXXX domáhal vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 228,84 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 228,94 eur od doručenia žaloby žalovanej do zaplatenia, to všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Žiadal, aby súd určil, že zmluvná podmienka uvedená v Úverovej zmluve č. 37/218/12, z 10.2.2012, v časti 6. Povinnosti klienta, bod 6.1., v znení: „Bez predchádzajúceho písomného súhlasu Banky Klient nebude uprednostňovať iných rovnocenných veriteľov pred Bankou“, je neprijateľná a tiež určil, že zmluvná podmienka uvedená v Úverovej zmluve č. 37/218/12, z 10.2.2012, v časti 7. Sankcie, bod 7.4., v znení: „Sankcie uvedené v tejto zmluve môže Banka uplatniť jednotlivo aj kumulatívne“, je neprijateľná. Zároveň navrhol priznať mu náhradu trov konania.

2. Žalobu dôvodil tým, že na základe zmluvy č. 37/218/12 zo dňa 10.2.2012 mu žalovaná poskytla bezúčelový úver vo výške 7 000 eur s mesačnou splátkou vo výške 104,11 eura, počtom splátok 120, ročnou úrokovou sadzbou 12,90 %, RPMN 14,23 %, priemernou RPMN 11,66 %, s tým, že celková čiastka, ktorú mala žalovanej zaplatiť predstavovala sumu 12 732 eur. Žalovanej doposiaľ na predmetný úver zaplatila sumu 7 228,94 eura. Vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o spotrebiteľský úver, zmluva o úvere musí obsahovať náležitosti podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej

len „ZoSÚ“). Namietala, že zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f), j), k) ZoSÚ a neobsahuje správny údaj o výške RPMN, preto je predmetný úver podľa § 11 ods. 1 písm. a), b) ZoSÚ bezúročný a bez poplatkov. Bezodôvodné obohatenie žaluje vo výške rozdielu medzi platbami v celkovej výške 7.228,94 eura a výškou poskytnutého úveru 7.000 eur, teda vo výške 228,94 eura. Úverová zmluva č. XX/XXX/XX, z XX.X.XXXX obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, v časti 6. Povinnosti klienta, bod 6.1., v znení: „Bez predchádzajúceho písomného súhlasu Banky Klient nebude uprednostňovať iných rovnocenných veriteľov pred Bankou“. Ďalšia neprijateľná zmluvná podmienka je uvedená v Úverovej zmluve č. XX/XXX/XX, z XX.X.XXXX, v časti 7. Sankcie, bod 7.4., v znení: „Sankcie uvedené v tejto zmluve môže Banka uplatniť jednotlivo aj kumulatívne“. Uvedené zmluvné podmienky boli určené za neprijateľné, rozsudkom Krajského súdu Žilina, sp. zn. 7Co/563/2015, z 10.2.2016.

3. Žalovaná vo vyjadrení k žalobe žiadala žalobu zamietnuť. Mala za to, že predmetná zmluva obsahuje žalobcom namietané obligatórne náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 ZoSÚ. Pokiaľ sa jedná o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok uviedla, že nevidí dôvod, aby sa touto otázkou súd nezaoberal, keďže tieto ustanovenia boli určené ako neprijateľné, čo vyplýva aj zo žalobcom predloženého rozhodnutia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/563/2015 zo dňa 10.2.2016. Záverom žiadala konanie prerušiť do právoplatného skončenia súdneho konania vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. XCsp/XX/XXXX o zaplatenie 4.216,36 eur.

4. Uznesení sp. zn. XCsp/XX/XXXX zo dňa X.X.XXXX. tunajší súd prerušil konanie do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. XCsp/XX/XXXX, v ktorom sa rieši otázka imanentných náležitostí zmluvy a tiež hľadisko posúdenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

5. Rozsudkom sp. zn. XCsp/XX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX tunajší súd zamietol žalobu žalobcu - Prima banka Slovensko, a.s. proti žalovanej V. (v konaní o zaplatenie sumy 4.216,36 Eur, spolu s úrokom vo výške 170,03 Eur, úrokom z omeškania vo výške 4,18 Eur, úrokom 12,90 % ročne z nezaplatenej istiny 4.216,36 eur od 27.3.2017 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 4.216,36 eur od 27.3.2018 do zaplatenia a zo sumy 170,03 eur od 27.3.2018 do zaplatenia, a náhrady trov konania) odôvodnenú titulom zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa XX.X.XXXX. V odôvodnení rozsudku sp. zn. XCsp/XX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX súd okrem iného uviedol, že „skúmaním imanentných náležitostí zmluvy bolo zistené, že absentuje údaj o termíne zo dňa konečnej splatnosti úveru, keď len popisným označením je spomenuté v zmluve, že celý úver bude uhradený do 120 mesiacov odo dňa podpisu zmluvy, pričom banka vykoná poslednú splátku v deň uvedený v bode 5.2. posledného mesiaca lehoty, t.j. v 20. deň kalendárneho mesiaca. V zmluve nie je uvedené zreteľné označenie termínu, kedy dôjde k splatnosti úveru, konkrétny dátum. Zákonodarca v ustanovení § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch vyjadril, že uvedeným údajom má byť informácia o tom, ako dlho je povinný plniť si svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom podľa názoru súdu pre spotrebiteľa má byť zreteľným spôsobom vyjadrené, kedy presne, v ktorý deň splatí dlh. Pokiaľ uviedol žalovaný splatnosť úveru takýmto zložitým popisným spôsobom, zo samotného obsahu tejto formulácie nie je zrejmý dátum konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, keďže sa odvíja jednak odo dňa uzavretia zmluvy a jednak od vykonania matematickej operácie u spotrebiteľa s nevyhnutnosťou použitia pomôcok (kalkulačka, kalendár). Veriteľ pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere o presnom termíne konečnej splatnosti úveru mal vedomosť a bolo jeho zákonnou povinnosťou ho v zmluve uviesť týmto spôsobom a nie ponechať jeho výpočet na základe viac, či menej zložitej matematickej schémy na spotrebiteľa. Postup veriteľa nasvedčuje neprehľadnosti znenia zmluvy, čo nepochybne je v neprospech spotrebiteľa. Údaj o termíne konečnej splatnosti úveru má byť uvedený presne a to uvedením konkrétneho dňa, mesiaca a roku, kedy spotrebiteľský úver nadobudne konečnú splatnosť. Význam uvedenej zmluvnej náležitosti súvisí aj s ďalšími nárokmi veriteľa vyplývajúcimi zo zmluvy o úvere. Súd pripomína, že v zmysle ustálenej súdnej praxe (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo 143/98, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 19.11.2013, sp. zn. 5Co/165/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.05.2012, sp. zn. 1Co/30/2012, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.2.2014, sp. zn. 5Co/567/2013) veriteľovi prislúchajú zmluvné úroky ako odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov do splatnosti úveru, po jeho splatnosti má nárok na úrok z omeškania. Uvedený údaj preto slúži na rozlíšenie, dokedy je dlžník povinný platiť zmluvné úroky a odkedy úroky z omeškania. Účelom zákona o spotrebiteľských úveroch a to jeho vyššie uvedeného ustanovenia je to, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný, v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto sa vyžaduje časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru,

ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov (obdobný názor je vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19.9.2012, sp. zn. 17Co/151/2012. Pozri aj rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17Co/315/2012, sp. zn. 16Co/315/2012, Krajského súdu Trenčín sp. zn. 10Co/129/2012, sp. zn. 17Co/360/2015, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/155/2014, sp. zn. 17Co/2/2015. Na podporu už uvedenej argumentácie súd poukazuje aj na ustanovenie § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Ide základné výkladové pravidlo, v zmysle ktorého v prípade, ak vzniknú pochybnosti, bude platiť priaznivejší výklad obsahu zmluvy v prospech spotrebiteľa. Priaznivejším výkladom zmluvy je v tomto prípade to, že termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru je konkrétne vopred pevne stanovený deň, pričom tento nemožno odvodzovať od termínov jednotlivých splátok, od počtu dní od uzatvorenia zmluvy a počtu splátok. Spotrebiteľ musí už pri uzavretí zmluvy presne vedieť, teda bez akýchkoľvek matematických operácií, kedy, ktorým konkrétnym dňom je určený termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. (viď závery rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/112/2018 zo dňa 31.7.2018, s ktorými sa súd v celom rozsahu stotožňuje)

6. Krajský súd v Prešove rozsudkom sp. zn. XCo/XX/XXXX zo dňa XX.X.XXXX. potvrdil odvolaním (odvolanie podala Prima banka Slovensko, a.s.) napadnutý rozsudok Okresného súdu Bardejov sp. zn. XCsp/XX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX. V odôvodnení rozsudku súd druhej inštancie uviedol, že „vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia je potrebné poukázať na ustanovenie § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, podľa ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Termín konečnej splatnosti úveru nemožno nahrádzať matematickým výpočtom osobitne pri početných splátkach, ako to bolo v prípade danej zmluvy. Spotrebiteľ totiž musí mať jasno už pri uzatváraní zmluvy, kedy nastane konečná splatnosť spotrebiteľského úveru, veď práve to je účelom citovaného zákonného ustanovenia. Výška, počet a termíny splátok sú ďalšou povinnou náležitosťou zmluvy, a to podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Zákonodarca teda nemohol mať na mysli pri stanovení termínu konečnej splatnosti úveru počet splátok. Termín konečnej splatnosti úveru nie je možné stotožniť s počtom splátok. Je potrebné si uvedomiť, že účelom zavedenia tejto náležitosti zmluvy bolo docieľiť, aby spotrebiteľ bol už pri podpise zmluvy informovaný ako dlho je povinný plniť si svoje povinnosti. Nepostačuje len údaj o počte splátok, keďže nemožno od spotrebiteľa požadovať, aby si matematicky vypočítal termín konečnej splatnosti z iných údajov v zmluve. Konečná splatnosť úveru by mala byť uvedená minimálne konkrétnym mesiacom a rokom, pokiaľ termín splatnosti splátok zo zmluvy je jasný a transparentný.“

7. Po tom, čo právoplatnosťou skončenia konania vo veci samej vedenej pod sp. zn. XCsp/XX/XXXX., odpadla prekážka, pre ktorú bolo konanie prerušené, súd uznesením sp.zn. XCsp/XX/XXXX zo dňa XX.X.XXXX pokračoval v konaní.

8. Na prejedanie veci nariadil pojednávanie na deň 1.10.2019. Na nariadenom pojednávaní žalovaná uviedla, že by chcela opraviť gramatickú chybu vo vyjadrení k žalobe v tom, že chcela napísať, že by sa tým súd mal zaoberať. Žalobkyňa v žalobe podľa nej neuviedla, či boli tieto podmienky voči nej nejakým spôsobom aplikované a či tieto podmienky sa zo strany banky aplikujú. Ďalej uviedla, že žaloba je zmatečná, nie je uvedené žiadne ustanovenie zákona a v žiadnom z konaní sa žalobkyňa nedomáha určenia, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Žalovaná vidí vadu konania v tom, že pokiaľ sa jedná o dôkazné bremeno, ktoré sa kladie na žalovaného, je neprimerané oproti tomu, ktoré znáša žalobca. Žaloba je podľa nej účelová a podaná bez toho, aby navrhol žalobca vyhlásenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Žiadala žalobu zamietnuť.

9. Súd prvej inštancie oboznámil podania strán sporu a vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v súdnom spise postupom podľa § 204 CSP, ako aj oboznámením ostatného spisového materiálu a zistil tento skutkový stav:

10. Strany konania uzavreli dňa XX.X.XXXX zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XX/XXX/XX (ďalej len „zmluva“), ktorou žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 7.000 Eur s úrokovou sadzbou 12,9 % p.a.

V zmluve bol dohodnutý poplatok za poskytnutie úveru vo výške 0 Eur. Žalovaný sa zaviazal splácať úver v 120 pravidelných mesačných splátkach vo výške 104,11 eur. Celková čiastka, ktorú musí žalovaný zaplatiť bola uvedená v sume 12.732 eur. V zmluve je uvedené aj RPMN vo výške 14,23 % a priemerné RPMN vo výške 11,66 %.

11. Rozsudkom sp. zn. XCsp/XX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX tunajší súd zamietol žalobu žalobcu - Prima banka Slovensko, a.s. proti žalovanej V. (v konaní o zaplatenie sumy 4.216,36 Eur, spolu s úrokom vo výške 170,03 Eur, úrokom z omeškania vo výške 4,18 Eur, úrokom 12,90 % ročne z nezaplatenej istiny 4.216,36 eur od 27.3.2017 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 4.216,36 eur od 27.3.2018 do zaplatenia a zo sumy 170,03 eur od 27.3.2018 do zaplatenia, a náhrady trov konania) odôvodnenú titulom zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa XX.X.XXXX. V odôvodnení súd konštatoval bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru z dôvodu nedostatkov v zmluve o úvere podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ v spojení s § 11 ZoSÚ. Uvedený rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. XCo/XX/XXXX zo dňa XX.X.XXXX.

12. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

13. Podľa § 451 ods. 2 OZ bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

14. Podľa § 456 OZ predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

15. Súd teda v nadväzujúcom súdnom konaní nemal dôvod odkloniť sa od právneho názoru na vyriešenie tejto otázky súdom prvého stupňa i druhého stupňa v konaní XCsp/XX/XXXX, keďže žalobkyňa uplatňuje nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia z rovnakého (identického) hmotnoprávneho vzťahu. V súlade s naplnením princípu právnej istoty zakotveným v ustanovení čl. 2 ods. 1,2 C.s.p., nesmie resp. ani nemá dôvod vychádzať z iného záveru ohľadom existencie, resp. neexistencie platobnej povinnosti (príslušného nároku na plnenie) medzi tými istými stranami, než ako o tomto ich právnom vzťahu už bolo právoplatne rozhodnuté. Raz vydané právoplatné rozhodnutie je zásadne nezmeniteľné (§ 219 ods. 4 C.s.p. v spojení s § 228 ods. 1 C.s.p.). Súd má preto v tejto veci povinnosť pri svojom rozhodnutí (o tejto ďalšej) veci neodchýliť sa od právoplatného rozsudku, ktorým sa vyriešila v inom súdnom konaní ako príslušná predbežná otázka, v opačnom prípade by sa mohlo jednať o prekvapivé rozhodnutie.

16. Vzhľadom na právne posúdenie vo veci XCsp/XX/XXXX o tom, že úver vykazuje nedostatky spôsobujúce bezúročnosť a bezpoplatkovosť, bola žalobkyňa povinná uhradiť žalobcovi len sumu poskytnutého úveru vo výške 7000 eur. Keďže uhradila sumu 7.228,94 eur, žalovaná sa na jej úkor bezdôvodne obohatila o sumu 228,94 eur.

17. Súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že veriteľ ako objektívne zodpovedná osoba, ktorá formulárovú zmluvu konštruuje, ako podnikateľ v oblasti poskytovania úverov má poznať a rešpektovať právnu úpravu v predmetnej oblasti s aplikáciou požiadavky zákona na Zmluvu, potom si musí byť vedomý, že ak nedostatočne prípadne vôbec neuvedie náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v príslušnom tvare, tak aby bol dosiahnutý cieľ a účel predmetného zákona i ostatnej právnej úpravy ochrany spotrebiteľa, stihne ho sankcia v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru - totiž nie každá zmluva o spotrebiteľskom úvere je bezúročná a bezpoplatková - ale iba tá, ktorá tým ktorým spôsobom nespĺňa kogentné požiadavky a preto, aby sa dosiahol cieľ sledovaný ochranou spotrebiteľa bola v tunajšom právnom poriadku sankcia stanovená striktnie (zákonodarca vychádzal z praxe a následkov pre spotrebiteľa pri poskytovaní spotrebiteľských úverov). Neopomenúc to, že v danom prípade dokonca žalobca zmätočným a zavádzajúcim spôsobom uviedol údaje o úvere, ktoré nezodpovedali realite. Nie je žiadna pochybnosť o tom, že žalovaný vzhľadom na viacpočetnú rozhodovaciu prax, kde bol stranou sporu a súdy opakovane konštatovali, že Zmluvy ním konštruované nie sú súladné so zákonom o spotrebiteľských úveroch (len príkladom rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8Co/49/2019 zo dňa 26.8.2019, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/15/2019 zo dňa 7.8.2019 a ďalšie), má vedomosť o tom, že ak je splnená hypotéza právnej normy vo vzťahu k podstatným náležitostiam, teda v prípade, že súd rozhodne o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru, nastáva právna skutočnosť (od počiatku), že veriteľ nemá nárok na odplatu, ktorá by mu inak patrila.

18. Z uvedeného vyplýva, že skutočne poskytnutý úver žalovanej bol splatený, resp. nad rámec úveru bolo uhradených 228,94 eur, preto súd uvedenú sumu priznal žalobkyni.

19. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

20. Podľa § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

21. Dlh, vzniknutý bezdôvodným obohatením je dlhom, ktorého zročnosť nie je určená právnym predpisom, alebo rozhodnutím súdu, alebo nevyplýva z dohody účastníkov, a preto je dlžník, v tomto prípade žalovaný, podľa § 563 OZ povinný splniť dlh prvého dňa potom, čo ho veriteľ o plnenie požiadal. Za prvú výzvu na vydanie bezdôvodného obohatenia súd považoval doručenie žaloby dňa 25.10.2018, a preto sa nasledujúci deň dostal žalovaný do omeškania. Vzhľadom na uvedené zaviazal ho súd na zaplatenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 228.94 eura od 26.10.2018 do zaplatenia.

22. Pokiaľ sa jedná o žalobu v časti týkajúcej sa neprijateľnosti zmluvných podmienok v úverovej zmluve v časti 6 bod 6.1 a v časti 7 bod 7.4, tu sa žiada v prvom rade uviesť, že žalovaná sa k tejto časti žaloby žiadnym relevantným spôsobom v súdom stanovenej koncentračnej lehote nevyjadrila. Vo vyjadrení k žalobe len uviedla, že nevidí dôvod, aby sa touto otázkou súd nezaoberal, keďže tieto ustanovenia boli určené ako neprijateľné, čo vyplýva aj zo žalobcom predloženého rozhodnutia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/563/2015 zo dňa 10.2.2016. Až na pojednávaní konanom dňa 1.10.2019 uviedla, že došlo k omylu vo vyjadrení. Žalobkyňa v žalobe podľa nej neuviedla, či boli tieto podmienky voči nej nejakým spôsobom aplikované a či tieto podmienky sa zo strany banky aplikujú. Ďalej uviedla, že žaloba je zmatečná, nie je uvedené žiadne ustanovenie zákona a v žiadnom z konaní sa žalobkyňa nedomáha určenia, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Žalovaná vidí vadu konania v tom, že pokiaľ sa jedná o dôkazné bremeno, ktoré sa kladie na žalovaného, je neprimerané oproti tomu, ktoré znáša žalobca. Žaloba je podľa nej účelová a podaná bez toho, aby navrhol žalobca vyhlásenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Žiadala žalobu zamietnuť.

23. Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

24. Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

25. Podľa § 53 ods. 4 OZ za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia ktoré:

v) požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie."

26. Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

27. Podľa § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa.

28. Podľa § 298 ods. 1 CSP súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

29. Podľa § 240 ods. 1 Trestného zákona kto ako dlžník, ktorý nie je schopný plniť svoje splatné záväzky, zmarí, hoci aj len čiastočne, uspokojenie svojho veriteľa tým, že zvýhodní iného veriteľa, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

30. Vzhľadom na to, že zmluvná podmienka uvedená v bode 6.1 úverovej zmluvy je obdobná ako podmienka bodu 11.1.2 zmluvy o poskytnutí úveru č. XX/XXX/XX zo dňa XX.XX.XXXX v znení: „sankcie uvedené v úverovej zmluve môže banka uplatniť jednotlivito aj kumulatívne“, a v bode 7.4 úverovej zmluvy je obdobná ako podmienka bodu 11.1.2 zmluvy o poskytnutí úveru č. XX/XXX/XX zo dňa XX.XX.XXXX v znení: „klient sa zaväzuje, že nebude zvýhodňovať iných svojich veriteľov pred bankou“ a tieto už boli za neprijateľné právoplatne určené rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/563/2015 zo dňa 10.2.2016 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 18C/341/2013, v tejto otázke z dôvodu hospodárnosti súd odkazuje na odôvodnenie uvedených rozsudkov, s ktorými sa v celom rozsahu stotožňuje a na ne odkazuje.

31. Len navyiac k uvedenému súd vo vzťahu k zmluvnej podmienke bod 6.1 a námietke žalovanej a jej argumentácii, že táto len kopíruje ustanovenie trestného zákona týkajúce sa trestného činu zvýhodňovania veriteľa, sa žiada uviesť, že táto argumentácia je absurdná a alogická, keďže by znamenala, že žalovaný už vopred má za to, že žalobkyňa bude insolventná a touto podmienkou práve naopak neprijateľným spôsobom vnucuje žalobkyni pri úhradách priorizovať práve žalovanú. Žalovaná tiež namietala, že voči žalobkyni tieto podmienky použité neboli, tu však treba spomenúť, že pre neprijateľnosť uvedených zmluvných podmienok v zmysle § 53 ods. 1, ods. 4 OZ postačuje potencialita ich použiteľnosti a už len samotná skutočnosť, že žalovaný zneužíva svoje postavenie a výrazným spôsobom ho zvýhodňuje vyjadrením týchto podmienok (viď skutočnosť, že obdobné podmienky používal už od roku 2005, ako aj u zmluvy z roku 2012) s tým, aby do budúca bola jej aplikovateľnosť „zastavená“, argument jej nevyužitia v jednom konkrétnom prípade, nemôže predstavovať akceptáciu stavu s používaním takejto podmienky.

32. Podľa čl. 8 CSP strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podoprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

33. Podľa § 149 CSP prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

34. Podľa § 150 ods. 1 CSP strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

35. Podľa § 151 ods. 1 a 2 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú nesporné. Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

36. Podľa § 290 CSP spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

37. Podľa § 295 CSP súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

38. Nová právna úprava postupu súdu v procese dokazovania sa výrazne odlišuje od právnej úpravy v Občianskom súdnom poriadku. Podľa novej právnej úpravy súd môže zásadne vykonať iba tie dôkazy, ktoré navrhli strany sporu. Proces dokazovania je teda v novej právnej úprave vybudovaný výlučne na princípe prejednávacom, princípe kontradiktórnosti konania, ako aj koncentračnej zásade. Súd má obmedzenú dôkaznú iniciatívu a táto sa v novej právnej úprave presúva na procesné strany.

39. Výnimočne však súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré strany nenavrhli (tzv. príklon k vyšetrovaciemu princípu), ak je to potrebné pre rozhodnutie vo veci, ale iba v tých sporových konaniach, v ktorých to zákon explicitne umožňuje. Ide, okrem iného, aj o spotrebiteľské spory, v ktorých súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz. Takýto postup je odôvodnený zvýšenou mierou ingerencie súdu ako orgánu ochrany práva do spotrebiteľských právnych vzťahov. Zákonodarca to zhrnul tak, že súd sa nebude spoliehať v plnej miere na splnenie si dôkaznej povinnosti spotrebiteľa, ale môže prevziať dôkaznú iniciatívu sám.

40. Ako konštatoval predkladateľ novej právnej úpravy, koncentrácia konania predstavuje efektívny nástroj racionálneho a odôvodneného zrýchlenia sporového konania a je plne v súlade s koncepcným zameraním Civilného sporového poriadku. Rovnako tvorí funkčnú a teleologickú jednotu s jedným z nosných princípov novej právnej úpravy sporového konania, a to s princípom arbitrárneho poriadku (čl. 10 CSP). Sudca so znalosťou konkrétnej veci vie najlepšie posúdiť adekvátnosť a včasnosť uplatnenia prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany, preto je nóvum, spočívajúce v zavedení inštitútu sudcovskej koncentrácie (pozri § 153 CSP), plne odôvodnené a žiaduce. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany sú uplatnené včas aj vtedy, ak ich strana predložila ako reakciu na skutočnosť, o ktorých nevedela, ani ich nemohla predvídať, a ktoré vyšli najavo až po tom, ako mala strana povinnosť označiť a predložiť skutočnosť a dôkazy. Zákonná koncentrácia konania (pozri § 154 CSP) predstavuje objektívnu časovú hranicu pre uplatnenie prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany, ktorá môže byť ešte sprísnená uplatnením sudcovskej koncentrácie. Povaha spotrebiteľského sporu a postavenie spotrebiteľa ako objektívne a prirodzene slabšej strany právneho aj procesnoprávneho vzťahu však podľa predkladateľa vylučujú uplatnenie prísnej koncentrácie konania typickej pre všeobecné sporové konania.

41. Žalovaná namietala vo vzťahu k zamietnutiu návrhu na vykonanie dokazovania výsluchom žalobkyne, že nie je v danom prípade zachovaná rovnosť strán sporu, avšak vo vzťahu ku koncentracii konania treba uviesť, že pri spore so slabšou stranou (v danom prípade spotrebiteľom) sa ustanovenia § 295 a § 296 CSP týkajú uplatnenia prostriedkov procesnej obrany a procesného útoku a ich použitia zo strany spotrebiteľa, nie ako sa mylne domnieva žalovaná zo strany žalovanej ako dodávateľa. Uvedené by bolo v absolútnom rozpore s kontradiktórnosťou konania a navyše by bolo nie na prospech slabšej strany v spore, ale by viedlo k podpore „silnejšej“ strany. Ak by tak súd konal, konal by v rozpore s uvedenými ustanoveniami a ešte by napomáhal dodávateľovi ako „silnejšej“ strane v spore. Pokiaľ sa jedná o návrh na vypočutie žalobkyne, tento súd na pojednávaní dňa 1.10.2019 zamietol v prvom rade z dôvodu nenavrhnutia tohto dôkazu v koncentračnej lehote, ako aj z dôvodu zbytočnosti, nakoľko osobný výsluch žalobkyne by bol aj vzhľadom k vyriešeniu predbežnej otázky bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru súdmi v konaní XCsp/XX/XXXX nadbytočný a nevhodný, rovnako tak aj vzhľadom k argumentácii použiteľnosti neprijateľných podmienok (viď argumentácia v odseku 31 tohto rozsudku). Vykonávanie dokazovania vo vzťahu k uzatváraniu zmluvy by bolo absolútne nevhodné, nakoľko práve to bol dôvod prerušenia konania do skončenia konania vo veci vedenej pod sp. zn. XCsp/XX/XXXX. V konaní vedenom pod sp. zn. XCsp/XX/XXXX súd vyriešil otázku splnenia/nesplnenia podstatných náležitostí úverovej zmluvy tak, že túto posúdil ako bezúročnú a bez poplatkov. Aj námietky vo vzťahu k predloženému dôkazu žalobkyne - predloženiu súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 1. štvrtrok 2012 považoval súd zo strany žalovanej za irelevantnú, nakoľko otázka bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru bola riešená v konaní vedenom pod sp. zn. XCsp/XX/XXXX, preto ďalšie dokazovanie vo vzťahu k bezúročnosti a bezpoplatkovosti by bolo nevhodné a navyše uvedené údaje sú verejne známe a nepochybne z nich žalovaná ako podnikateľ v oblasti poskytovania úverov vychádza a má poznať a rešpektovať právnu úpravu v predmetnej oblasti s aplikáciou požiadavky zákona na Zmluvu a uvádzanie RPMN úveru.

42. Na základe vyššie uvedeného súd vyhovel žalobe žalobkyne a priznal jej ňou požadované plnenie, ako aj určil neprijateľnosť zmluvných podmienok.

43. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobca bol v konaní plne úspešný, preto neúspešnému žalovanému súd uložil povinnosť nahradiť úspešnému v spore žalobcovi, trovy konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresný súd Bardejov (§ 362 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.